

NÁZVOSLOVNÉ INFORMÁCIE

Č. 13

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

NÁZVOSLOVNÉ INFORMÁCIE

Bratislava 1994

ISSN 1335-0528

NORMATÍVNA ČASŤ

Rozhodnutie predsedu ÚGKK SR o štandardizácii geografických názvov okresu Žilina	5
Rozhodnutie predsedu ÚGKK SR o štandardizácii geografických názvov okresu Dolný Kubín	6
Rozhodnutie predsedu ÚGKK SR o štandardizácii geografických názvov okresu Čadca.....	7
Rozhodnutie predsedu ÚGKK SR o štandardizácii geografických názvov okresu Považská Bystrica.....	8

INFORMATÍVNA ČASŤ

Činnosť Názvoslovnej komisie pri ÚGKK SR	9
Geografické názvoslovie mimo územia Slovenskej republiky	11
Nové, zmenené a zaniknuté vžitú slovenské názvy štátov, a ich častí	14
Zmenené názvy sídiel vo svete ..	16
Zmenené názvy v publikácii Názvy katastrálnych území Slovenskej republiky	17
Skupina expertov OSN pre geografické názvoslovie /UNGEGN/ - informácie	18
Začiatky štandardizácie geografického názvoslovie	18

NORMATÍVNA ČASŤ

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

R o z h o d n u t i e

predsedu Úradu geodézie, kartografie a katastra SR
zo dňa 18. 4. 1994 číslo GK-1049/1994
o štandardizácii geografických názvov okresu Žilina

V zmysle § 4 ods. 1 a 4 Smernice Slovenského úradu geodézie a kartografie na štandardizáciu geografického názvoslovia č. 3-3500/1984 a § 1 ods. 1 Pokynov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky na tvorbu a vydávanie názvoslovných publikácií č. 3-255/1993

s c h v a ľ u j e m

geografické názvy okresu Žilina v rozsahu Základnej mapy SR 1:10 000.

Štandardizované geografické názvy budú uverejnené v neperiodickej publikácii "Geografické názvy okresu Žilina", ktorá sa vydá v roku 1994 v edícii Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky "Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky".

Používanie štandardizovaných geografických názvov je záväzné pre orgány a organizácie v pôsobnosti Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a vydavateľov kartografických diel so sídlom v Slovenskej republike a odporúčané na využitie všetkým používateľom geografických názvov.

Originál publikácie bude uložený v sekretariáte Názvoslovnej komisie pri Úrade geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorý zaistí jeho priebežnú aktualizáciu a následnú štandardizáciu geografických názvov. Informácie o štandardizovaných geografických názvoch bude na požiadanie poskytovať sekretariát Názvoslovnej komisie, ktorý sídli v Geodetickom a kartografickom ústave, Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.

Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom 18. 4. 1994.

Predseda
Ing. Imrich Horňanský, CSc. v. r.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

R o z h o d n u t i e

predsedu Úradu geodézie, kartografie a katastra
Slovenskej republiky

zo dňa 18. 4. 1994 číslo GK-1048/1994

o štandardizácii geografických názvov okresu Dolný Kubín

V zmysle § 4 ods. 1 a 4 Smernice Slovenského úradu geodézie a kartografie na štandardizáciu geografického názvoslovia č. 3-3500/1984 a § 1 ods. 1 Pokynov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky na tvorbu a vydávanie názvoslovných publikácií č. 3-255/1993

s c h v a ľ u j e m

geografické názvy okresu Dolný Kubín v rozsahu Základnej mapy SR 1:10 000.

Štandardizované geografické názvy budú uverejnené v neperiodickej publikácii "Geografické názvy okresu Dolný Kubín", ktorá sa vydá v roku 1994 v edícii Úradu geodézie; kartografie a katastra Slovenskej republiky "Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky".

Používanie štandardizovaných geografických názvov je záväzné pre orgány a organizácie v pôsobnosti Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a vydavateľov kartografických diel so sídlom v Slovenskej republike a odporúčané na využitie všetkým používateľom geografických názvov.

Originál publikácie bude uložený v sekretariáte Názvoslovnej komisie pri Úrade geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorý zaistí jeho priebežnú aktualizáciu a následnú štandardizáciu geografických názvov. Informácie o štandardizovaných geografických názvoch bude na požiadanie poskytovať sekretariát NK, ktorý sídli v Geodetickom a kartografickom ústave, Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.

Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom 18. 4. 1994.

Predseda

Ing. Imrich Horňanský, CSc. v. r.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

R o z h o d n u t i e

predsedu Úradu geodézie, kartografie a katastra
Slovenskej republiky

zo dňa 3. 6. 1994 číslo GK-1634/1994

o štandardizácii geografických názvov okresu Čadca

V zmysle § 4 ods. 1 a 4 Smernice Slovenského úradu geodézie a kartografie na štandardizáciu geografického názvoslovia č. 3-3500/1984 a § 1 ods. 1 Pokynov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky na tvorbu a vydávanie názvoslovných publikácií č. 3-255/1993

s c h v a ľ u j e m

geografické názvy okresu Čadca v rozsahu Základnej mapy SR 1:10 000.

Štandardizované geografické názvy budú uverejnené v neperiodickej publikácii "Geografické názvy okresu Čadca", ktorá sa vydá v roku 1994 v edícii Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky "Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky".

Používanie štandardizovaných geografických názvov je záväzné pre orgány a organizácie v pôsobnosti Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a vydavateľov kartografických diel so sídlom v Slovenskej republike a odporúčané na využitie všetkým používateľom geografických názvov.

Originál publikácie bude uložený v sekretariáte Názvoslovnej komisie pri Úrade geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorý zaistí jeho priebežnú aktualizáciu a následnú štandardizáciu geografických názvov. Informácie o štandardizovaných geografických názvoch bude na požiadanie poskytovať sekretariát Názvoslovnej komisie, ktorý sídli v Geodetickom a kartografickom ústave; Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.

Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom 3. 6. 1994.

Predseda

Ing. Imrich Horňanský, CSc. v. r.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

R o z h o d n u t i e

predsedu Úradu geodézie, kartografie a katastra
Slovenskej republiky

zo dňa 23. 6. 1994 číslo GK-1832/1994

o štandardizácii geografických názvov okresu Považská Bystrica

V zmysle § 4 ods. 1 a 4 Smernice Slovenského úradu geodézie a kartografie na štandardizáciu geografického názvoslovnia č. 3-3500/1984 a § 1 ods. 1 Pokynov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky na tvorbu a vydávanie názvoslovných publikácií č. 3-255/1993

s c h v a ľ u j e m

geografické názvy okresu Považská Bystrica v rozsahu Základnej mapy SR 1:10 000.

Štandardizované geografické názvy budú uverejnené v neperiodickej publikácii "Geografické názvy okresu Považská Bystrica", ktorá sa vydá v roku 1994 v edícii Úradu geodézie; kartografie a katastra Slovenskej republiky "Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky".

Používanie štandardizovaných geografických názvov je záväzné pre orgány a organizácie v pôsobnosti Úradu geodézie; kartografie a katastra Slovenskej republiky a vydavateľov kartografických diel so sídlom v Slovenskej republike a odporúčané na využitie všetkým používateľom geografických názvov.

Originál publikácie bude uložený v sekretariáte Názvoslovnej komisie pri Úrade geodézie; kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorý zaistí jeho priebežnú aktualizáciu a následnú štandardizáciu geografických názvov. Informácie o štandardizovaných geografických názvoch bude na požiadanie poskytovať sekretariát Názvoslovnej komisie, ktorý sídli v Geodetickom a kartografickom ústave, Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.

Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom 23. 6. 1994.

Predseda

Ing. Imrich Horňanský, CSc. v. r.

INFORMATÍVNA ČASŤ

Činnosť Názvoslovnej komisie pri ÚGKK SR

Dňa 3. februára 1994 sa konalo plenárne zasadanie NK ÚGKK SR. Správa o činnosti komisie v roku 1993, ktorá bola na pléne prednesená, je publikovaná v Názvoslovných informáciách č. 12. Plénum konštatovalo, že úlohy dané na r. 1993 boli splnené. Plénum odsúhlasilo návrh plánu činnosti NK na r. 1994 a odporučilo predložiť ho ÚGKK SR na schválenie.

Plán činnosti bol schválený dňa 22. februára 1994 č. GK-398/1994 a je rozdelený do piatich okruhov, pričom ťažisko prác je zameraná na ukončenie edície Geografické názvy okresov a kompletizáciu databázy geografického názvoslovia Slovenska v rozsahu ZM 10.

I. KARTOGRAFICKÉ DIELA

1. Štandardizácia geografického názvoslovia v rámci obnovy ZM 1:10 000
 2. Posudzovanie geografických názvov na hraničnom mapovom diele medzi Slovenskou republikou a Českou republikou
-

II. NÁZVOSLOVNÉ PUBLIKÁCIE

1. Skompletizovanie a vydanie Geografických názvov okresov: Považská Bystrica, Žilina, Čadca, Prievidza, Martin, Dolný Kubín, Bratislava
 2. Vžitú slovenské názvy sveta - skompletizovanie a príprava na zadanie do tlače v r. 1995
 3. Názvy štátov a hlavných miest - rozpracovanie a príprava na zadanie do tlače v r. 1995
 4. Názvoslovné informácie - vydanie dvoch čísiel /13 a 14/
-

III. DATABÁZA GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Skompletizovanie názvoslovia z okresov: Trnava; Topoľčany,
Stará Ľubovňa, Senica, Nitra, Poprad, Bratislava-vidiek

IV. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

1. Korešpondencia v rámci lingvisticko-geografickej divízie
Východná, stredná a juhovýchodná Európa
 2. Prispievanie do časopisov Newsletter a Cartactual
-

V. OSTATNÉ ÚLOHY

1. Informačná a poradenská služba
 2. Údržba geografického názvoslovia v evidenčných mapách
ZM 1:50 000
 3. Vybavovanie agendy sekretariátu NK
 4. Publikačná činnosť v rezortných aj mimorezortných časopisoch
v rámci SR
 5. Neplánované práce pre ÚGKK SR a GKÚ
-

Geografické názvoslovie mimo územia Slovenskej republiky

2. sekcia Názvoslovnej komisie ÚGKK SR, ktorej náplňou je názvoslovie geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky, po určitej odmlke opäť oživila svoju aktivitu. Na svojich pracovných zasadaniach sa zaoberala najmä zmenenými názvami štátov a ich územných častí. V 2. sekcii boli zhodnotenú a plénom NK schválenú tieto materiály:

Slovenské znenie zmenených úradných názvov štátov a ich územných častí

Starý názov	Nový názov
Afganistanská republika	Afganský islamský štát
Albánska ľudová socialistická republika	Albánska republika
Arménska sovietska socialistická republika	Arménska republika
Azerbajdžanská sovietska socialistická republika	Azerbajdžanská republika
Beninská ľudová republika	Beninská republika
Bieloruská sovietska socialistická republika	Bieloruská republika
Brunejský sultanát	Brunej Darussalam
Bulharská ľudová republika	Bulharská republika
Česká socialistická republika	Česká republika
–	Eritrejská republika
Estónska sovietska socialistická republika	Estónska republika
Fidži	Fidžijská republika
Gruzínska sovietska socialistická republika	Gruzínska republika

Guinejská ľudová revolučná republika	Guinejská republika
Guayanská republika	Guyanská kooperatívna republika
Chorvátska socialistická republika	Chorvátska republika
Jemenská arabská republika	Jemenská republika
Juhoslovanská socialistická federatívna republika	Juhoslovanská zväzová republika
1. Čiernohorská socialis- tická republika	1. Čiernohorská republika
2. Srbská socialistická republika	2. Srbská republika
2.1 Kosovský socialis- tický autonómny kraj	2.1 Kosovský auto- nómny kraj
2.2 Vojvodinský socialis- tický autonómny kraj	2.2 Vojvodinský auto- nómny kraj
Kampučská ľudová republika	Kambodžské kráľovstvo
Kazašská sovietska socialistická republika	Kazašská republika
Kirgizská sovietska socialistická republika	Kirgizská republika
Konžská ľudová republika	Konžská republika
Kráľovstvo Saudskej Arábie	Saudskoarabské kráľovstvo
Litovská sovietska socialistická republika	Litovská republika
Lotyšská sovietska socialistická republika	Lotyšská republika
Macedónska socialistická republika	Macedónska republika
Maďarská ľudová republika	Maďarská republika
Maurícius	Maurícijská republika
Moldavská sovietska socialistická republika	Moldavská republika
Mongolská ľudová republika	Mongolsko
Mozambická ľudová republika	Mozambická republika

Namíbia	Namíbijská republika
Odľahlé tichomorské ostrovy Spojených štátov	Menšie odľahlé ostrovy USA
Poľská ľudová republika	Poľská republika
Rumunská socialistická republika	Rumunsko
Ruská sovietska federatívna socialistická republika	Ruská federácia; Rusko
Slovenská socialistická republika	Slovenská republika
Slovinská socialistická republika	Slovinská republika
Socialistická Etiópia	Etiópia
Socialistická republika Barmského zväzu	Barmský /Myanmarský/ zväz
Socialistická republika Bosna a Hercegovina	Republika Bosna a Hercegovina
Somálska demokratická republika	Somálsko
Spolková republika Nemecko	Nemecká spolková republika
Štát spojených arabských emirátov	Spojené arabské emiráty
Tadžická sovietska socialistická republika	Tadžická republika
Turkménska sovietska socialistická republika	Turkménska republika
Ukrajinská sovietska socialistická republika	Ukrajina
Uzbecká sovietska socialistická republika	Uzbecká republika
Veľká líbyjská arabská ľudová socialistická džamahírija	Líbyjská arabská ľudová socia- listická džamahírija

Nové, zmenené a zaniknuté slovenské vžitú názvy štátov a ich častí

Starý názov	Nový názov
Azerbajdžan	
Náhorná karabašská AO	Náhorný Karabach
Nachičevanská ASSR	Nachičevan
Barma	
–	Barma /Myanmar/
–	Česko
Demokratický Jemen	zlúčený s Jemenom, názov bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov
–	Eritrea
Gruzínsko	
Abcházia	Abcházsko
Adžarská ASSR	Adžarsko
Juhoosetská AO	Južné Osetsko
Južná Afrika	
Marionov ostrov a ostrov princa Eduarda	Marionov ostrov a Ostrov princa Eduarda
Južná Kórea	Kórejská republika
Kampučia	Kambodža
Kanada	
Nový Brunswick	vžitý názov bol presunutý do kategórie historických

	vžitých názvov, používa sa úradný názov New Brunswick
Nemecká demokratická republika	štátny útvar zanikol, názov bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov
Nemecká spolková republika	Nemecko
Nórsko	
Špicberg	vžitý názov pre správnu jednotku bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov, používa sa úradný názov Svalbard
Ruská federácia /RSFSR/	Rusko
–	Slovensko
Sovietsky zväz	štát bol rozdelený; názov bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov
Spojené arabské emiráty	
Abú Dábí	Abú Zabí
Spojené kráľovstvo	Veľká Británia
Spojené štáty	
Ostrov USA v Tichom oceáne	názov bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov, používa sa úradný názov Menšie odľahlé ostrovy USA

Tadžikistan	Horská badachšanská AO	Horský Badachšan
Tchaj-wan		Tajvan
Ukrajina	Krymská oblasť, Krym	Krym
Uzbekistan	Karakalpacká ASSR	Karakalpacko
Vatikán		Vatikán /Svätá stolica/
Západná Samoa		Západná Samoa /Samoa/
Západný Berlín		štátny útvar zanikol, názov bol presunutý do kategórie historických vžitých názvov

Z m e n e n é n á z v y s í d i e l v o s v e t e

Starý názov	Nový názov	súradnice
K A N A D A		
Frobisher Bay	Iqaluit	63°44's. 68°28'z.
Eskimo Point	Arviat	61°10's. 94°15'z.
Fort Franklin	Déline	65°10's. 123°30'z.
H A I T I		
Duvalierville	Cabaret	18°14's. 72°25'z.

U K R A J I N A

Bilokam'ians'k	Inkerman	44°36's. 3 3°30'v.
Botanične	Nikita	45°48's. 33°26'v.
Planers'ke	Koktebel'	44°58's. 35°15'v.
Frunzens'ke	Partenit	
Peršotravens'k	Zelenodoľs'k	47°34's. 33°39'v.
Ždanov	Mariupol'	47°06's. 37°33'v.
Karlo-Libknechtovs'k	Soledar	48°42's. 38°04'v.
Primors'ke	Sartana	47°10's. 37°40'v.
Vorošilovgrad	Luhans'k	48°34's. 39°20'v.
Komunars'k	Alčevs'k	48°30's. 38°47'v.
Nesterov	Žovkva	50°04's. 23°58'v.
Červonoarmijs'k	Radyvyliv	50°10's. 25°20'v.
Gotvald	Zmijiv	49°41' s. 36°21'v.

Z m e n e n é n á z v y v p u b l i k á c i i

N á z v y k a t a s t r á l n y c h ú z e m í S R

Starý názov

Nový názov

k: ú. Most pri Bratislave

Most na Ostrove

/str. 18/

Skupina expertov OSN pre geografické názvoslovie /UNGEGN/ - informácie

V dňoch 13. až 24. júna 1994 sa uskutoční na pôde OSN v New Yorku 17. zasadanie Skupiny expertov. Keďže v súčasnom období koordinátorom lingvisticko-geografickej divízie Východná, stredná a juhovýchodná Európa je Maďarsko, pán Béla Pokoly bude na tomto zasadaní osobne prezentovať správu o činnosti celej divízie. Správa je vypracovaná na základe protokolu z 12. zasadania divízie, ktoré sa uskutočnilo v Budapešti v septembri 1993. Názvoslovná komisia ÚGKK SR poskytla niekoľko pripomienok k pripravovanej správe, konkrétne k statiam týkajúcim sa Slovenskej republiky.

Informácie o výsledkoch zo zasadania v New Yorku budú prostredníctvom koordinátora divízie interpretované zvyčajným spôsobom v Názvoslovných informáciách.

Začiatky štandardizácie geografického názvoslovia

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR /ÚGKK SR/ od r. 1988 vydáva periodickú publikáciu Názvoslovné informácie, ktorá vychádza podľa potreby, najmenej však dvakrát ročne. Cieľom publikácie je uverejňovať priebežne všetky zmeny prv štandardizovaných geografických názvov uverejňovaných v niektorej názvoslovnej publikácii edície Kartografické informácie alebo Geografické názvoslovné zoznamy OSN - SR a nové štandardizované názvy, ktoré neboli doteraz publikované a ktoré ani v budúcnosti nebudú uverejnené formou neperiodickej názvoslovnej publikácie.

V doterajších Názvoslovných informáciách boli popri spomínaných názvoch uverejňované rezolúcie z konferencií OSN

o štandardizácii geografického názvoslovia, závery a odporúčania z porad lingvisticko-geografickej divízie, ktorej členom je Slovensko, prípadne iných podujatí. V žiadnom z doterajších čísiel Názvoslovných informácií však nebola zmienka o podstate problematiky, na ktorú je publikácia zameraná, t. j. o začiatkoch štandardizácie geografického názvoslovia.

Dovoľujeme si preto krátky exkurz do histórie vzniku štandardizácie geografického názvoslovia vychádzajúc z materiálov predložených sekretariátom Skupiny expertov OSN pre geografické názvoslovie na 6. konferencii OSN v New Yorku 1992.

Hoci začiatky kartografie siahajú do dávnej minulosti, vzájomné medzinárodné nazeranie na niektoré otázky, ako je všeobecné používanie základného nultého poludníka, ustálené metódy určovania veľkosti a tvaru Zeme i štandardizovanie geografického názvoslovia nemajú dlhú tradíciu. Medzinárodná spolupráca v oblasti kartografie sa začala r. 1864, keď sa konala prvá medzinárodná konferencia Stredoeurópskej geodetickej asociácie: Konferencia položila základy organizácie, ktorá sa potom rozvíjala pod rôznymi názvami a stala sa súčasťou Medzinárodnej geodetickej a geofyzikálnej únie /IUGG/ s terajším názvom Medzinárodná geodetická asociácia /IAG/.

V iných oblastiach kartografie do obdobia pred 2. svetovou vojnou však boli zaznamenané len nepatrné pokusy o koordináciu národných programov.

Stručná história vývoja štandardizácie geografického názvoslovia by mohla siahať až do čias, keď ľudia začali medzi sebou komunikovať, pomenúvať jednotlivé fyzickogeografické tvary; a tieto názvy zohrávali v ich reči dôležitú úlohu.

Potreba štandardizovať geografické názvy sa pociťovala už dosť dlho, ale prvé konkrétne názny na vypracovanie celosvetového systému štandardizácie sa objavili až koncom minulého storočia, keď nemecký geograf Albert Penck na medzinárodnom geografickom kongrese /IGC/ v Berne r. 1891 predložil projekt na mapu sveta v mierke 1:1 mil. a v ňom uviedol popri technických parametroch aj návrh na použitie štandardizovaného názvoslovia. Penckove myšlienky, t. j.

realizovanie Medzinárodnej mapy sveta 1:1 mil. a štandardizácia geografického názvoslovia, sa stali súčasťou programu Hospodárskej a sociálnej rady OSN už r. 1949.

V súčasnosti používanie geografického názvoslovia vzrástlo úmerne s rozvojom masovokomunikačných prostriedkov a najmä tlače. Geografické názvoslovie /toponymia/ sa stalo kľúčovým prvkom pri rôznych sociálno-ekonomických činnostiach, ako je obchod, telekomunikácie, štatistika a pod. Na to, aby mohol byť každý geografický objekt jednoznačne identifikovaný, jeho pomenovanie musí byť bez nejasností a bez možnosti zámeny s iným objektom, to znamená, že musí mať jediný spôsob /podobu/ písania. V tejto požiadavke je v podstate zhrnutý cieľ štandardizácie geografického názvoslovia.

Roky formovania medzinárodnej štandardizácie

Už na šiestom zasadaní Hospodárskej a sociálnej rady OSN /ECOCO/ r. 1948 bol nastolený problém štandardizácie geografického názvoslovia. Rezolúcia 131 prijatá na tomto zasadaní medziiným zahrnovala aj rozvoj jednotných noriem, v čom bola obsiahnutá aj štandardizácia geografického názvoslovia.

V súlade s touto rezolúciou sa konalo stretnutie expertov v Lake Success r. 1949. Na tomto zasadaní sa rokovalo o toponymii geografického názvoslovia na medzinárodné účely, ktoré by bolo okamžite uplatnené v mapovej zbierke sekretariátu a v Štatistickom úrade.

Avšak úplne prvým dokumentom vydaným OSN bolo "Názvoslovie geografických oblastí na štatistické účely", ktorý bol zverejnený r. 1948 prostredníctvom Štatistického úradu.

V súlade s odporúčaniami zo spomínaného zasadania Hospodárskej a sociálnej rady bol sekretariát ECOCO poverený vybavovať kartografické záležitosti.

Aj na ďalších zasadaniach Hospodárskej a sociálnej rady boli na programe otázky štandardizácie geografického názvoslovia. Konali sa rozhovory s vládnymi orgánmi členských krajín,

so zainteresovanými medzivládnyimi organizáciami, so špecializovanými orgánmi, hovorilo sa o potrebe uskutočniť regionálnu kartografickú konferenciu, o prijatí ustáleného spôsobu písania geografických názvov na mapách.

R. 1955 zvolalo OSN prvú regionálnu konferenciu pre Áziu a Tichomorie. Na tejto konferencii bol do programu rokovania zaradený bod "Prijatie štandardizovaného /ustáleného/ spôsobu písania geografických názvov na mapách". Na konferencii sa posúdili komentáre a expertízy k tejto otázke, ktoré predložilo devätnásť vládnych orgánov. Konferencia zaznamenala priaznivé ohlasy na nastolenú problematiku; bol vyjadrený všeobecný súhlas s prijatím jednotného systému písania a transliterácie geografického názvoslovia, ale konferencia si plne uvedomila, že to prinesie mnohé technické problémy, ktorých riešenie presahuje rámec regionálnej konferencie. Na riešenie takejto náročnej úlohy sa ukázalo potrebné sformovať zodpovedný orgán podporovaný OSN, ktorý by vypracoval pravidlá transliterácie aplikovateľné pre všetky písma na svete.

Konferencia prijala tieto závery:

1. Vedenie OSN je ochotné spolupracovať pri rozpracovaní rámcového návrhu systému písania geografického názvoslovia, ktorý bude smerovať k maximálnej medzinárodnej jednotnosti. Návrh posúdi Hospodárska a sociálna rada OSN alebo konferencia, ktorú na tento cieľ Hospodárska rada zvolá.
2. Konferencia odporúča, aby podľa návrhu predloženého USA bol vytvorený výbor pod záštitou OSN a aby vládne orgány regiónu menovali expertov, ktorí budú návrh posudzovať.

Tieto odporúčania nadobudli konečnú formu r. 1956, keď generálny tajomník predložil Výboru správu, v ktorej sa medziiným hovorilo, že otázku geografického názvoslovia treba riešiť v týchto základných polohách:

A. Štandardizovanie geografických názvov na národnej úrovni.

B. Odsúhlasenie spôsobu transliterácie z jedného jazyka do druhého - na medzinárodnej úrovni.

Výbor v apríli 1959 prijal rezolúciu, v ktorej sa obracal na generálneho tajomníka s požiadavkami:

- a/ podporiť a usmerniť tie krajiny, v ktorých neboli konštituované kompetentné orgány zaoberajúce sa geografickým názvoslovím, aby boli čo najskôr kreované a aby sa čo najskôr začalo s vydávaním národných názvoslovných zoznamov /gazeterov/;
- b/ podniknúť kroky na zabezpečenie činnosti centrály pre geografické názvoslovie, ktoré bude
 1. zhromažďovať geografické názvoslovné zoznamy,
 2. zhromažďovať a distribuovať informácie o technických postupoch pri štandardizácii.

Generálny tajomník bol vyzvaný, aby zostavil malú skupinu expertov z predstaviteľov rôznych geografických regiónov a z rôznych lingvistických systémov, aby bola názvoslovná problematika zastúpená v čo najširšom zábere.

Výsledkom odporúčaní bolo sformovanie Skupiny expertov OSN pre geografické názvoslovie /UNGEGN/ r. 1960 a konanie prvej celosvetovej konferencie r. 1967 v Ženeve.

Okrem prvej konferencie na ďalších sa naši zástupcovia pravidelne zúčastňovali a publikácie zaoberajúce sa problematikou geografického názvoslovia prinášali informácie o dianí na tomto poli.

NÁZVOSLOVNÉ INFORMÁCIE

Vydal Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
v Geodetickom a kartografickom ústave Bratislava.
Zostavil sekretariát Názvoslovnej komisie pri ÚGKK SR.
Vytlačila: Katedra mapovania a pozemkových úprav Stavebnej fakulty
STU, Bratislava. Vyšlo v r. 1994.

ISSN 1335-0528